

ئالا

عەلی مە حمود

ئالا سەربىارى ئەوهى ئارمى نەتەوەيە، ھاوكات ناوى جنسى لەتىفيشە، ھەندىك جار دەرىپى ئاوى جوانلىرىن كچ و ھەندىك كاتى كەش ناشرىينتىرىنىيانە، لەمەيا ژنانى كورد سەربىرەزىن بەوهى ئاوى ئارمى نەتەوەو نىشتمان بە قىسمەت و نىسبىيان بۇوه، ئەگەر ئىسلامىيەكان گىنگىيان بە نىشتمان و نەتەوە بىدایە، چىل يەكى ناسىيۇنالىستەكان تەقدىسىيان بىكىدايە بىيگومان داواى ئەوهىان دەكىد دەبىت ئالا ئاوى ئىرىپە بىت، ئەوهى لەم بېپارە دەرچوغا فتو بارانىيان دەكىد، چۈن ئىرىپەكان ئاوى ھەموو پېقەمبەران و ئەسحابەو بەندەكانى پەروەردگارىييان داكىر كرد و ھىچپىيان بۆ ژنان نەھىشتەوە، تەنانەت نىوهى میراتىشىيان بۆ نەمايەوە لە ئاوە پېرۋەزەكان، ئەوا ئالاش بەو دەردە دەپدىيى.

ئالا بۆ ھەموو نەتەوەيەك سىيمى شىكلەيى و سەرورەرييە، بەلام قەت نەيتوانىيەو سكى بىرسىيەكى نەتەوە تىز بکات، ئالاي مۆزەمبىق لە ئالاي سويد نىقد جوانتر و بە ھېبىبەت ترە، بەلام حالى سكى مۆزەمبىقىيەكان خۆشە. ئالاي سريلانكاش دەبىنەت ترس دات دەگرىت، كەچى بەدەست پلەنگەكانى تامىلەو بۇونە بە سىنەما. بە ئالاش بوايا دەبوايە تاييان پۇزى بەسەر چىنا لىدایا، بەلام مس لەبان سەربىيان بەتۈننەتەوە چىن دەرەچىت.

لە ھەموو وولاتان ئالاي سەرسنورەكان گەورەتىرىنە و لە بەرزتىرين پىتى سەرسنورەكان لە سەرپىگاوشانى كشتىيەكانى دەرەوە بە ئاسمانى وولاتا دەشەكتىتەوە، بۆ ئەوهى ھەركىسىك پى دەنەتتە ئاو خاكى نىشتمانوھ ھەبىتە ئالا كە ھەبىتە ئىشتمان بېبىتە ! !، بەلام سەدداخ و مخابن ئالاي كوردىستان لە ئىبراهىم خەليل كە چاوت پىيى دەكەۋىت پر قورۇقتە كەرىييان دەبىت، بچوک بچوک، ڈاكاوشەلى ئالاي ولاتىكە تازە تىسەنامى وىدانى كردووھ، تا لىيى نزىك نەبىتەوە ھەست بە بۇونى ناكەيت، نزم نزم لە پەتايىك شاردراوەتەوە نەك ھەلدرابىت، تا نەرمىتىت بە سەربىيا تايىپىتە. كەچى ئەو ئالايى لە ھەولىر و كەركۈك بېتىيەم لە لايەن پارتى دەسەلاتدارى ئىبراهىم خەليلەوھ، ئەوهى سەرسنور بە ھەتكەشى ئاشىت نەك بەچكە، لە جىهاندا وولاتىك نابىن ئالاي سەرسنورى وا كزو لاواز و بچوک و شاراوەو كۈن بىت، بە تايىپە ئالاي سەرسنورى ولاتىكى دوزىنى ھەپەشەكەرى وەك توركىياش، ئالا كان لە سەرسنورەكان لە جىاتى كەل دەجەنگن، دىيارە كودىيىش بەرامبەر توركىيا ئەوهەندە لە بارىيەتى.

ھەندىك لايىن دلىيان بەوه خۆشە ئەو ئالاي عىراقەي ھەلىيان داوه، بە ئاسمانى ھەرىمەكەيانوھ دەشەكتىتەوە، ئالاي ھەلەبجەو ئەنفال نىيە، چونكە ئەلاھو ئەكپەرەكە تىدا نىيە. ئەرىئى كەلز پېرسىيارىك خۆ مىئۇسو ئەلاھو ئەكپەرەكە ھەمۇمان لە يادمانە 2 سال بە دواى ئەنفال و ھەلەبجە سەر ئالاي نەخشاند. سەدام كە لە كويىت لىيى توند كرا بۆ ئەوهى سەرنجى وولات ئىسلامىيەكان راپېشىت و بېرۇپاى كشتى ھەلخەلەتىنەت هاناي بۆ ئەلاھو ئەكپەرە بىد، بەشىك بۇ لەو حەملە ئىمانىيەي كە تورابى پىيى موعجىب بۇو. كە ئالا نويكە نەخشىنرا، نە بېنى كازى كىمېيىاوى مابۇو، نە ھەناسە ئەنفالكراوەكان، نە دەنگى بارزانى و نە شوينەوارى فەيلى و نە 4500 لادى و نە قەلادىزى و نە و نەو.... تواوى كارەساتەكانان لە زىر ئەو ئالاي ئەنجام درا كە ئەلاھو ئەكپەرەكە تىدا نەبۇو.

سەنگەسەر لە ژیانی ئالای عێراقی تىدا ھەلتەدراوه، بەلام ئىستا بەسەرییەوە دەشەکیتەوە، نەسرو باریکە ئەو ئالایە سەری کەس و کاربیانی خوارد، ئىستا پۆزنانه ئازاربیجان دەدا، قەلای شیروانه قەلای میران بۇوە لە مىشۇوی خۆیدا، بەلام ئىستا بېتە قەلای ئەنفال و كيمياباران، بېز ھەرشۋىنچىك دەپىزىن ھەر ئالاکەی ئەنفال و ھەلەبجە و جىنتۇسايدە، دەلىي خەباتى لە سەدەئى پابردووی كورد ھەمووی لە پىتناو ئەو ئالايە بۇوە.